

כ"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • איגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תרנו

ערב שבת-קודש

פרשת משפטים / שקלים

כ"ח בשבט ה'תשס"ז

יוצא-לאור על-ידי

מכון ליובאוויטש שעל-יד

צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו — המרכז

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

כ"ח בשבט ה'תשס"ז – ה' באדר ה'תשס"ז

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	כ"ח בשבט	הלכות תמורה... בפרקים אלו. פרק א-ג.	ה' קדוש החדש פרק טו.	מל"ת קז. מ"ע פז.
ש"ק	כ"ט בשבט	פרק ד. לב טהור וגוי. ספר טהרה והוא ספר עשירי... הלכות טומאת מת... בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק טז.	מל"ת קז. מ"ע קז.
א'	ל' בשבט	פרק ג-ה.	פרק יז.	מ"ע קז.
ב'	א' באדר	פרק ו-ח.	פרק יח.	מ"ע קז.
ג'	ב' באדר	פרק ט-יא.	פרק יט.	מ"ע קז.
ד'	ג' באדר	פרק יב-יד.	ה' תעניות... בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע קז.
ה'	ד' באדר	פרק טו-יז.	פרק ב.	מ"ע קז.
ו'	ה' באדר	פרק יח-כ.	פרק ג.	מ"ע קז.

זמני השבוע *

צאת הכוכבים	שקיעת החמה***	מנחה גדולה	חצות היום והלילה	סוף זמן ק"ש	זריחת החמה	זמן ציצית ותפילין	עלות השחר**		תאריך
							120 ד' לפני הזריחה	72 ד' לפני הזריחה	
5.52	5.27.2	12.25	11.55	9.07	6.30	5.32	5.10	4.24	ו', כ"ח בשבט
5.53	5.28.0	12.25	11.55	9.07	6.29	5.31	5.09	4.23	ש"ק, כ"ט בשבט
5.53	5.28.9	12.25	11.55	9.06	6.28	5.30	5.09	4.22	א', ל' בשבט
5.54	5.29.7	12.25	11.55	9.06	6.27	5.29	5.08	4.21	ב', א' באדר
5.55	5.30.5	12.25	11.55	9.05	6.26	5.28	5.07	4.20	ג', ב' באדר
5.56	5.31.3	12.25	11.55	9.04	6.25	5.27	5.06	4.19	ד', ג' באדר
5.57	5.32.2	12.25	11.55	9.04	6.24	5.26	5.05	4.18	ה', ד' באדר
5.57	5.33.0	12.25	11.55	9.03	6.23	5.25	5.04	4.17	ו', ה' באדר

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"י בסידורו ('סדר הכנסת שבת') מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"י שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת		ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש
4:50	6:04	5:05	6:06	4:55	6:04	5:09	6:07	4:50	6:04
4:56	6:10	5:10	6:11	5:01	6:10	5:14	6:12	4:56	6:10

עורך ראשי: מנחם מענדל ברוד • עורך: שניאור זלמן רודרמן • הגהה: יוסף-יצחק אולידורט

מו"ל: מכון ליובאוויטש שעל-יד צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב

כתובת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915, טל' 03-9607588, פקס: 03-9606169

ISSN 0793-7474 אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

ברכה ממקור נעלה ביותר הנמשכת בבחינת האורות והגילויים

מתן-תורה פעל שהתורה ומצוותיה יומשכו ויחדרו למטה ויזככו את גשמיות העולם, עד שהעולם עצמו ייעשה חפצא של קדושה • לכן ביקשו בני-ישראל "דבר אתה עמנו", שהמשכה מלמעלה תהיה על-ידי משה, ממוצע המחבר אותם עם הקב"ה • תכלית הכוונה שיהיה ו"חי בהם ולא שימות בהם", נשמות בגופים דווקא • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, ביארציט הראשון של הרבנית הצדקנית ע"ה

לכאורה. הרי זה בבחינת דבר והיפוכו: מכיוון שמדובר אודות עבודה חדשה השייכת לחודש זה, היינו, שעבודה זו לא היתה בחודש שלפני-זה - כיצד ייתכן שהמשכת הברכה והנתינת-כוח לעבודה חדשה זו היא - מהחודש שלפניו, שעבודתו באופן אחר?! והביאור בזה - שמצינו דוגמתו בכמה-זוכמה ועניינים, וגם בכללות עניין התורה ומצוותיה: כללות העניין דקיום המצוות - נחשב לעבודה ופעולה של יהודי, ובלשון הידוע (תניא ריש פרק ל"ז): "מעשינו ועבודתנו", היינו, שזהו עניין שנתחדש על-ידי עבודתו ופעולתו של היהודי, ועל-דרך זה בנוגע ללימוד התורה - שהתורה היא "תורתו", "תורה דיליה היא", שלכן, רב שמחל על כבודו כבודו מחול (קידושין לב, ב). וביחד עם זה - הנה הנוסח דברכת המצוות הוא: "אשר קידשנו במצוותיו וציוונו", היינו, שהמצוות הן מצוותיו של הקב"ה, וכן בנוגע ללימוד התורה: "ונתן לנו את תורתו... נתן התורה". כלומר: מצד אחד מדגישים שעניין זה נתחדש על-ידי עבודתו של יהודי, היינו, עניין שלא היה קיים מקודם לכן (כביכול), וביחד עם זה אומרים

א. שבת מברכים הוא לעולם בשבת שלפני ראש-חודש, כלומר, שהמשכת הברכה לחודש זה היא - מהחודש שלפניו. ובענייננו: שבת מברכים אדר ראשון הוא בשבת האחרונה לחודש שבט, כלומר, שהמשכת הברכה לחודש אדר ראשון היא - מחודש שבט שלפניו. ועניין זה (שהמשכת הברכה דכל חודש היא מהחודש שלפניו) אינה רק מפני ההכרח שברכה זו תבוא לפני ראש-חודש (בחודש שלפניו), אלא כך הוא מצד פנימיות העניינים - שהמשכת הברכה לחודש זה צריכה להיות מהחודש שלפניו, כדלקמן.

ב. ביאור הדברים: ידוע שלכל חודש - אופן עבודה מיוחד, בהתאם לענייניו של חודש זה. וכמרומו גם בתואר "חודש" - מלשון חידוש, כלומר, ש"שמו אשר יקראו לו בלשון-הקודש" מבטא את עניין החידוש - עבודה חדשה המיוחדת לחודש זה. ועל-פי-זה יש לתמוה, לכאורה, על העובדה שהמשכת הברכה לחודש זה - נתינת-כוח לעבודה החדשה לחודש זה - נלקחת מהחודש שלפניו,

שהנתינת-כוח לחידוש דעבודת האדם הוא –
 "אשר קידשנו במצוותיו וציוונו", "נותן התורה"
 – מלמעלה.

ומדוגמה הנ"ל בעבודה הפרטית דכל יום ויום
 – לימוד התורה וקיום המצוות, שלמרות היותה
 חידוש שנפעל על-ידי עבודתו של יהודי, מכלל-
 מקום, המשכת הברכה והנתינת-כוח לזה היא
 ממקום-אחר – מובן גם בנוגע לעניין הכללי
 דשבת מברכים החודש, המשכת ברכה לכללות
 העבודה דחודש שלם, שלמרות שמדובר אודות
 עבודה חדשה השייכת לחודש זה דווקא, מכלל-
 מקום, המשכת הברכה והנתינת-כוח לזה היא
 – מהחודש שלפניו.

ג. ויש להוסיף בזה – שלא זו בלבד שהדיוק הוא
 רק על המשכת הברכה מחודש שלפניו, ללא כל
 נפקא-מינה איזה חודש זה, אלא עוד זאת, שישנו
 דיוק שהמשכת הברכה לחודש זה תהיה מחודש
 פלוני דווקא. ובענייננו – המשכת הברכה לחודש
 אדר ראשון צריכה להיות (לא רק מחודש שלפניו
 סתם, אלא) מחודש שבט דווקא.
 והביאור בזה:

לכאורה יש מקום לומר שעיקר הדיוק הוא
 על המשכת הברכה מחודש שלפניו, אלא מכיוון
 שסדר החודשים הוא באופן מסויים, נמצא – בדרך
 ממילא – שהברכה לחודש אדר ראשון היא מחודש
 שבט, אבל אין זו הוכחה שיש קשר ושייכות בתוכן
 עניינם של שני חודשים אלו. שהרי אילו היה סדר
 החודשים באופן שונה – היתה הברכה דחודש
 אדר ראשון מחודש אחר.
 אמנם, לאמיתתו של דבר אי-אפשר לומר כן,
 כי:

בשלמא כאשר מדובר אודות מעשה ידי אדם,
 מובן, שכאשר אדם מצרף שני דברים יחדיו מאיזו
 סיבה שהיא – הרי הקשר שביניהם אינו אלא
 מצד סיבה פרטית זו, ואילו שאר הפרטים שבדבר
 – באים בדרך ממילא, אבל בעצם אין קשר
 ושייכות פנימית ביניהם. – הקשר אינו אלא בפרט
 אחד (הסיבה שגרמה לצירופם יחד), ואילו שאר
 הפרטים הם עניינים בפני-עצמם, ומה שנצטרפו

כאן, אין זה אלא מפני הכרח צדדי.
 אבל בנוגע למעשה ידי שמים, כאשר הקב"ה
 מצרף ומקשר שני דברים, הרי גם כאשר צירוף
 זה הוא מפני סיבה מסויימת – אין כל הכרח
 שכתוצאה מכך יהיה צירוף וקשר שאר פרטי הדבר
 (שבאים, לכאורה, בדרך ממילא), מכיוון שהקב"ה
 הוא "נמנע הנמנעות", ולכן, גם כל שאר הפרטים
 שבדבר הם בתכלית הדיוק, וכמו כן מובן בנוגע
 לענייני התורה (כבנידון דידן – קביעת החודשים
 כו') – שכל פרט ופרט הוא בתכלית הדיוק.

ועל-פי זה: גם כאשר הברכה דכל חודש צריכה
 להיות בחודש שלפניו – אין הכוונה שרק פרט
 זה הוא בדיוק, ואילו החודש הפרטי המדוייק
 אינו אלא תוצאה – בדרך ממילא – מצד סדרן
 של החודשים, אלא כל פרטי הדבר הם בתכלית
 הדיוק, היינו, שישנו קשר ושייכות פנימית בין
 שני חודשים פרטיים אלו דווקא (החודש המתברך
 והחודש המברך).

ובנידון דידן – מכיוון שהמשכת הברכה
 לחודש אדר ראשון היא מחודש שבט דווקא, מובן,
 שיש קשר ושייכות פנימית בין שני חודשים אלו,
 כדלקמן.

ד. תוכנם של שני חודשים אלו (אדר ושבט) הוא,
 לכאורה, בניגוד זה לזה, כי:
 חודש אדר קשור עם עניין הניסים (נס פורים),
 וכמרומו גם בשמו – "אדר" על שם "אדיר במרום
 ה'" (ראה ביצה טו, ב), היינו, שבעניין ה"מרום"
 גופא הרי זה באופן ד"אדיר".

ולעומת זאת – חודש שבט הוא חודש רגיל
 (כשאר חודשי השנה), ללא הדגשה מיוחדת על
 עניין של ניסים כו', ואפילו היום המיוחד שבחודש
 שבט – "ראש-השנה לאילן", הנה מצד עצמו אינו
 יום-טוב (שהרי אינו מופיע במשנה וגמרא בתור
 יום-טוב), ועד שבנוגע לשלילת אמירת תחנון יש
 צורך בלימוד מיוחד מזה שהובא ביחד עם שאר
 ראשי השנה (כמדובר בהתוועדות דחמשה-עשר
 בשבט סי"ד).

יתירה מזה: אפילו המעלה המיוחדת דחודש
 שבט, "בעשתי-עשר חודש באחד לחודש... הואיל

והעניין בזה:

בעניין האור ישנם כמה וכמה דרגות: אור, הארה, הארה דהארה, והארה דהארה דהארה. והנה, למרות גודל מעלת האור, שהוא מעין המאור. ועד כדי כך שהתהוות הבריאה יש מאין (עם היותה בכוח העצמות ש"מציאותו מעצמותו") היא על-ידי האור, להיותו מעין המאור, כמבואר באגרת-הקודש (ס"כ קל. סע"א ואילך).

- ועד שעילוי זה הוא בכל הדרגות שבאור - לא רק "הקו בעצמו" (שהוא הארה מאור-אין-סוף), אלא גם בהארת הקו, הארה דהארה, והארה דהארה

משה באר את התורה הזאת" (דברים א, ג"ה) - אין זה אלא פירוש וכיאר ענייני התורה שכבר נאמרו לפני-זה [באר את התורה הזאת" - שכבר ניתנה לפני זה, שלכן שייך לומר עליה "התורה הזאת", מראה באצבע ואומר "זאת"]. "משנה תורה", ולא הוספת עניין חדש, מה-שאין-כן חודש אדר - הוא עניין וסדר חדש לגמרי, באופן ד"אדיר במרום ה'".

ועל-פי זה תמוה: מהו העילוי המיוחד דחודש שבט - שלכן דווקא ממנו מתברך חודש אדר?! והביאר בזה - שהיא הנותנת: העילוי

גם יהודי פשוט שבפשוטים מבין שהסתלקות של צדיק ועל-אחת-כמה-וכמה הסתלקות של נשיא בישראל, היא - בפשטות - עניין של חושך, העדר האור והגילוי

דהארה, כמבואר באגרת-הקודש (שם) שהתהוות הנבראים היא מהארה דהארה דהארה (של הקו), מכיוון שגם הוא "מעין המאור" - הנה כל זה הוא בבחינת האורות והגילויים בלבד:

אמנם, יש בחינה שלמעלה מכללות עניין האורות והגילויים. היינו. לא רק בחינה נעלית ביותר ב"אור", אלא בחינה שבאין-ערוך לגמרי אפילו ביחס לדרגה הכי נעלית שבאור, שלכן נקראת בשם "חושך", להיותה שלא בערך כלל לעניין האור והגילוי.

ובנוגע לענייננו:

מכיוון שלחודש שבט אין מעלה מיוחדת בעניין האורות והגילויים ודלא כחודש אדר, עניין של נס, "אדיר במרום הוי"ן" - הרי אדרבה: מזה מוכח שדרגתו בקדושה היא - למעלה מכללות עניין האורות והגילויים, בחינת "ישת חושך סתרו".

וזהו העניין שברכת חודש אדר היא מחודש שבט - המשכת הברכה ממקום נעלה ביותר שבאין-ערוך לכללות עניין האורות והגילויים,

דהמשכת הברכה לחודש אדר מחודש שבט דווקא הוא - שאפילו חודש רגיל, חודש שלכאורה אין בו מעלה מיוחדת, גם הוא מברך את חודש אדר. ועל-דרך שמצינו בכמה-מקומות שכאשר הברכה ניתנת על-ידי המנגד - יש בה יתרון מיוחד, כיתרון האור מן החושך דווקא.

ה. ליתר ביאר - ובהקדים:

העילוי דהמשכת הברכה מעניין הופכי, באופן דיתרון האור מן החושך - אינו שייך, לכאורה, להמשכת הברכה מחודש שבט לחודש אדר, מכיוון ששני החודשים (גם חודש שבט) הם ענייני קדושה, שהרי גם חודש שבט הוא חודש על-פי תורה, וישנם בו כל העילויים ד"חודש" (כולל - החידוש דבני-ישראל, "שהם עתידים להתחדש כמותה"), כפשוט.

אמנם, גם בקדושה ישנו עניין של "חושך", אבל - למעליותא, היינו, בחינה שלמעלה באין-ערוך מכללות עניין הגילויים, שלכן נקראת "חושך" - "ישת חושך סתרו".

בחינת "ישת חושך סתרו", שמבחינה זו מתברך חודש אדר, שיוכל להיות ענייני ד"אדיר במרום הוי" - בענייני האורות והגילויים.

1. האמור לעיל אודות הקשר דחודש שבט עם בחינת ה"חושך" דקדושה ("ישת חושך סתרו") - מודגש ביותר בדורנו זה, שבו נתגלה ענייני נוסף בחודש שבט - יום ההסתלקות וההילולא דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, בעשירי ("העשירי יהיה קודש") בשבט:

הסתלקות של צדיק היא - בפשטות - ענייני של חושך, העדר האור והגילוי.

וענייני זה מובן גם ליהודי פשוט שבפשוטים - כי כאשר לומד "עין יעקב" (בטרם שייד הוא ללימוד סוגיות הגמרא כו') יודע הוא ש"שקולה מיתתן של צדיקים כשריפת בית אלוקיננו" (ראש השנה יח,ב) - דבר הכי מבהיל!... ועל-אחת-כמה - וכמה - הסתלקות של נשיא בישראל, "הנשיא הוא הכול", "לב כל קהל ישראל".

אמנם, אף-על-פי שמצד ענייני האורות והגילויים הרי זה מצב של העדר האור והגילוי - הרי אדרבה: היא הנותנת, שלאמיתתו של דבר הרי זה קשור עם בחינה נעלית ביותר שבאיני-ערוך לכללות ענייני האור והגילוי, בחינת "ישת חושך סתרו".

וזהו תוכן הביאור בגודל העילוי דיום ההסתלקות וההילולא - כמבואר בארוכה באיגרת-הקודש סימן ז"ך וכ"ח, וכמבואר שם שהגילוי שנמשך ביום ההסתלקות וההילולא - "פועל ישועות בקרב הארץ": "ישועות" מורה על בחינה נעלית ביותר (ראה איגרת-הקודש ס"ג) ובחינה זו נמשכת ומתגלה למטה מטה ביותר - בארץ, ובארץ גופא - "בקרב הארץ".

כלומר: לא זו בלבד שגם לאחרי ההסתלקות ישנה המשכה והשפעה כו' (אף שבחיצוניות הרי זה מצב של העדר האור והגילוי), ובלשון חז"ל (סוטה יג,ב) "מה להלך עומד ומשמש אף כאן עומד ומשמש", "משמש במרום" (זח"א קלג,א) אלא אדרבה: לאחרי ההסתלקות המשכה היא מבחינה שבאיני-ערוך לכללות ענייני האורות והגילויים (כי ביחס לענייני הגילויים הרי זה מצב של הסתלקות). וכאמור - גילוי זה נמשך ופועל עד למטה מטה,

"פועל ישועות בקרב הארץ".

ועל-פי זה מובן מה שחודש אדר מתברך מחודש שבט - מכיוון שחודש שבט ענייני בחינת "ישת חושך סתרו", בחינה שבאיני-ערוך לכללות ענייני האורות והגילויים, וכמודגש גם ביום ההילולא דעשירי בשבט - שהמשכה היא מבחינה שלמעלה מכללות ענייני האורות והגילויים.

ויש להוסיף בזה - שהענייני ד"משמש במרום" (שמצינו בענייני ההסתלקות) קשור עם ענייני של חודש אדר - "אדיר במרום הוי", אלא שהענייני ד"משמש במרום" הוא בדרגה שבאיני-ערוך לכללות ענייני הגילויים (ענייני ההסתלקות). ומבחינה זו נמשכת הברכה דחודש אדר - להיות אדיר במרום הוי" בבחינת האורות והגילויים.

2. ויהי-רצון שכל אחד ואחד ינצל את המשכת הברכה והנתינת-כוח מחודש שבט על כל ענייני העבודה דחודש אדר ראשון - בנוגע למעשה בפועל, "המעשה הוא העיקר".

ובפרט כאשר מתבוננים בגודל העילוי דהמשכת הברכה מחודש שבט, כולל המשכת הברכה מיום ההילולא דעשירי בשבט - כפי שנתבאר לעיל בארוכה, שאז יודעים שניתנו כל הברכות והכוחות הנעלים ביותר, ולא נותר לנו אלא לקבל כל העניינים אלו, ובלשון הידוע של בעל ההילולא: "עמדו הכן כולכם" והעיקר - להמשיך כל עניינים אלו למטה מטה, "פועל ישועות בקרב הארץ", עד למעשה בפועל, "המעשה הוא העיקר".

וכל עניינים אלו נעשים מתוך תענוג - בהתאם להוראה הנלמדת מיום השבת, שעניינינו - כל מלאכתך עשויה", כך שכל ענייני העבודה דיום השבת הם מתוך תענוג - "וקראת לשבת עונג".

דהנה, אף שגם ביום השבת ישנו הענייני דעבודת ה' - במכלל-שכן וקל-וחומר מימי החול (ש"כל יומא ויומא עביד עבדיה"), ואדרבה - העבודה דיום השבת היא גדולה ונעלית יותר מאשר בימי החול (בענייני קדושה), מכלל-מקום, מצד התענוג שבזה - אין מרגישים כלל את הקושי והגיעה שבדבר, ועד ש"כל מלאכתך עשויה", היינו, שאין זה בגדר של "מלאכה" (באופן של גיעה וקושי) כלל. וכידוע הדוגמא לכך בהלכה

(ליקוטי־שיחות, כרך טז, עמ' 344 ואילך), והרי פסח עניינו - גאולה.

ובפשטות - שבקרב ממש זוכים לגאולה האמיתית והשלימה על־ידי משיח צדקנו, שאז יהיה העניין ד"משפטים" בתכלית השלימות - על־ידי הסנהדרין שיחזרו להיות "אצל המזבח", מכיוון שיקויים הייעוד, "ואשיבה שופטיך כבראשונה". וכל זה - מתוך שמחה וטוב לבב, ומתוך עונג.

(קטעים מהתוועדות שבת־קודש פרשת משפטים, מברכים החודש אדר ראשון ה'תשד"מ; 'תורת־מנחם - התוועדיות' תשד"מ כרך ב, עמ' 973-980 - בלתי מוגה)

- שמותר להתענות "תענית חלום" בשבת, מפני ש"התענית הוזה תענוג הוא לו" (שו"ע אדמו"ר הזקן או"ח סרפ"ח ס"ג), היינו שאפילו "תענית" יכול להיחשב - על־פי תורה - לעניין של תענוג. וכאשר העבודה נעשית מתוך תענוג - אזי נפעלת תוספת הצלחה בכל ענייני העבודה, כפי שרואים במוחש.

ועד שזוכים להצלחה בקירוב וזירוז הגאולה - השייכת במיוחד לחודש אדר, כמובן מדברי רש"י בעניין "משנכנס אדר מרבין בשמחה" (תענית כט,א) - "ימי ניסים היו לישראל פורים ופסח" (כפי שדובר כבר בארוכה אודות ביאור דברי רש"י

מינוי ל'התקשרות'

אפשר לקבל את גיליון 'התקשרות'

ישירות הביתה באמצעות הדואר

מינוי לשנה: 177 ש"ח (ב-4 תשלומים)

מינוי לחצי שנה: 88 ש"ח (ב-2 תשלומים)

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:

'התקשרות', מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915.

כמו-כן אפשר להירשם בטלפון ולשלם בכרטיס אשראי, בטל' 03-9607588, שלוחה 130

הקב"ה רוצה את הגאולה מיד!

אלא שממותין ומצפה לתפילתם של צדיקים – "עד מתי"

בנוגע לעבד עברי או אמה עבריה - פוסק הרמב"ם: כל הקונה עבד עברי או אמה עבריה חייב האדון להשוותן לו במאכל ובמשקה בכסות ומדור וכו', מכאן אמרו כל הקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו. וביאור העניין בעבודת ה': כתיב "מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל", "מה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות". ולכן, מכיוון שכל יהודי הוא בבחינת "עבד עברי" (ויתרה מזו: "אמה העבריה", שהרי "ועמך כולם צדיקים") - הרי ישנו פסק-דין ברור בתורה ש"חייב האדון להשוותן לו במאכל ובמשקה כו'", כלומר, שהקב"ה צריך לתת לכל אחד ואחד מישראל כל העניינים הכי טובים, לא רק דברים המוכרחים, כמו "חיטה ושעורה", ועל-אחת-כמה-וכמה אוויר לנשימה, שזהו דבר הכי מוכרח בכל רגע ורגע ממש, אלא גם ענייני תענוג - "להחיות בהם נפש כל חי"...

ועל-דרך זה בנוגע ללימוד התורה - שיש לתת לכל אחד ואחד מישראל (לא רק "חיטה ושעורה" שבתורה, כי אם) גם בחינת יין ("גפן") ושמן ("זית שמן") שבתורה, היינו רזין דתורה - בחינת יין שבתורה, עד לרזין דרזין שבתורה - בחינת שמן שבתורה בדוגמת השמן שצף על גבי כל המשקין, כולל - יין. ולא עוד, אלא ש"כל הקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו" - כפי שאמרו חז"ל - "צדיק (ועמך כולם צדיקים)" גוזר והקב"ה מקיים!

ומכיוון שכן, בוודאי צריך הקב"ה לקיים את תפילתם ובקשתם ודרישתם של בני ישראל שאינם יכולים לסבול יותר את מצב הגלות, עד שצועקים "עד מתי"... ולכן גוזרים הם: "אלוקים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקוט אל"..." ואז - הקב"ה מקיים!...

וכאמור, שאין זה באופן שצריכים לפעול שינוי חסוֹשֵׁלום ברצונו של הקב"ה, שהרי בוודאי רוצה הקב"ה שתבוא הגאולה תכף ומיד, אלא שממתין ומצפה לתפילתם של צדיקים שיצעקו "עד מתי", "אלוקים אל דמי לך גוי", ועל-ידי זה מגלים את רצונו של הקב"ה שיומשך ויבוא בפועל ממש, למטה מעשרה טפחים. (מהתוועדות שבת יקודש פרשת יתרו ה'תשמ"ה; 'תורת מנחם - התוועדות' תשמ"ה, כרך ב, עמ' 1213 - בלתי מוגה)

גואל ראשון הוא גואל אחרון

על-פי המדובר כמה-פעמים ראשי-התיבות בדרך אפשר של "מיד" - משה, ישראל (הבעל-שם-טוב), דוד מלכא משיחא, זאת אומרת: הדור הראשון של מתן-תורה (דוד משה) מתקשר עם הדור האחרון (של הגאולה על-ידי דוד מלכא משיחא), על-ידי גילוי החסידות של הבעש"ט ורבותינו נשיאינו ממלאי-מקומו, והרי לכשיפוצו מעינותיך חוצה "אתי מר", דא מלכא משיחא.

ויש לומר שבהתאם לתוכן דתיבת "מיד", בהכרח לבאר ששלוש האותיות קשורות לא עם ג' זמנים שונים (משה בדורו, ישראל הבעש"ט בדורו, ודוד מלכא משיחא בדורו), אלא הם באים כולם יחד בסמיכות ממש ("מיד") בכל דור ודור ובכל זמן וזמן. כמרומו גם בזה ש"מיד" הוא גם ראשי-תיבות "משה, יהושע, דורם", ששלושתם היו בדור אחד.

וכן יש לומר בנוגע לדורנו זה - שבאותו דור ישנו הגילוי של כל השלושה - מ' (ראשי-תיבות משיח), י' (ראשי-תיבות דב' שמותיו של כ"ק מו"ח אדמו"ר) וד' (דורם); יחד עם משה שבדורנו (כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא-דורנו), בחינת עשר (עשירי בשבט), כולל גם הגילוי דתורת החסידת (מעיינות הבעש"ט) על-ידו, ישנו גם הגילוי דבחינת אחר-עשר, "גואל ראשון הוא גואל אחרון", דוד מלכא משיחא.

(מהתוועדות שבת יקודש פרשת יתרו ה'תשמ"ב, ספר-השיחות ה'תשמ"ב, עמ' 341)

כפר-חב"ד שני

את כפר-חב"ד ב' מכנה הרבי "כפר חב"ד השני" • "צריך כפר-חב"ד שני להיות מובדל מהראשון, שלא יהיה גובל אותם, אבל ריחוק מקום האמור יהיה כזה שרק יבדיל ולא יפריד, שיוכלו לבקר איש את רעהו גם ביום השבת", כתב הרבי למר שז"ר • "הירצון שכל אחת ואחת מתלמידות הסמינר 'בית רבקה' תהיה דוגמא חיה כיצד צריכה להיות כל בת ישראל הראויה לשמה, בת שרה, רבקה, רחל ולאה" • רשימה שנייה

הרבי מסיים באיחול:

והירצון אשר בקרוב ממש יקויים בבני ובנות ישראל בכל מקום שהם, כולל תלמידי ותלמידות מוסדות כפר-חב"ד ראשון ושני קריית בית-רבקה, יעוד הנבוא:

אשפוך את רוחי על כל בשר ונבאו בניכם ובנותיכם, כי ישיב הוי' את שבות יהודה וירושלים, בביאת משיח צדקנו כי קרוב יום הוי'...

"חטיבה אחת – ברוח"

הנחת אבן הפינה לכפר-חב"ד ב' התקיימה קצת יותר ממש שנים לפני-כן - ולכבוד המעמד כתב הרבי איגרת ארוכה (איגרות-קודש, כרך כו, עמ' קח"ק) ובה הבהיר:

ותקוותי אשר בעתיד הקרוב יהיה שני רק בזמן, אבל אחד יהיה עם כפר-חב"ד הקיים זה עשרים שנה... שכולם יחד יהיו חטיבה אחת ברוח אחד... ואפשרי איחוד האמיתי ובר קיימא של השונים ונפרדים - אך עליידי חיים אחידים מיוסדים בתורת חיים... והירצון אשר כשם שזכינו להנחת אבן פינה לכפר-חב"ד ב' כן בקרוב נזכה לגמר בניין כפר-חב"ד זה ושכלולו ואיכלוסו המלא בגשמיות ורוחניות גם יחד... מבוססים כרצון מייסד כפר-

המקום: 770. הזמן: התוועדות ח"י אלול תשל"ה. הרבי מדבר על כך ('שיחות-קודש' תשל"ה, כרך ב, עמ' 453) שבר כבר עם הימצאנו בחושך כפול ומכופל של גלות שאין למטה הימנו - הרי ברחמיו של ה' יתברך על שארית הפליטה, הוא מעניק אפשרות גם בדרכי הטבע שיוכלו להתפלל, ללמוד ולקיים מצוות עלייד הכותל המערבי, בבני-ברק, בכפר-חב"ד ראשון, בכפר-חב"ד שני ובכל מקום ומקום שבארצנו הקדושה. הרבי מציין מיד "אשר היום, יום ח"י אלול - יום הולדת של שני המאורות הגדולים, הבעש"ט ואדמו"ר הזקן - היתה חגיגת חנוכת הכפר-חב"ד שני".

מוגלגלין זכות

כמה ימים קודם לכן הכתיב הרבי נוסח מכתב ברכה "לכל המשתתפים בחנוכת כפר-חב"ד שני בארצנו הקדושה תוכב"א שליט"א":

שלום רב וברכה

בשמחה רבה הנני משתתף בחגיגת חנוכת כפר-חב"ד השני... ומוגלגלין זכות ליום זכאי, יום הולדת את שני המאורות הגדולים... אשר דבר הוי' בפיהם ויורו תורתו תורת חסד ישראל.

ריאיון שהעניק לרה"ח ר' זלמן שיחי' רודרמן - 'פנימה' שבט תשס"ז, גיליון מס' 8, עמ' 20): "איני ישן בלילות", אמר לו הרבי, "לנוכח המצב שבו מוסדות החינוך לבנים הבוגרים ולבנות הבוגרות בכפר-חב"ד שוכנים בקרבת מקום".

שיהיה "צר לי המקום"...

יותר מפעם אחת עוד לפני שהכפר החדש נחנך לפועל - הוא נזכר על-ידי הרבי. כך למשל בהתוועדות י"ט בכסלו תשל"א (שיחות-קודש תשל"א, כרך א, עמ' 314) אומר הרבי:

כאן המקום להזכיר את כפר-חב"ד ראשון וכפר-חב"ד שני, נחלת-הרי"חב"ד ושיכוני חב"ד בירושלים העתיקה בפרט ובמיוחד, יחד עם בית-כנסת הצמח-צדק בעיר העתיקה... שיקויים בכל עניינים אלו "מוסיף והולך". עד אשר כל המבנים שם יהיו בבחינת "צר לי המקום", ותהיה דרושה הרחבה גדולה יותר משום שהם יימלאו בתלמידים ותלמידות עוסקים ועוסקות בתורה, ומתנהגים ומתנהגות על-פי התורה, כראוי ומתאים לבני ובנות אברהם, יצחק ויעקב; שרה, רבקה, רחל ולאה. וכשם שכפר-חב"ד הראשון זכה להיות הראשון לכל כפרי-חב"ד בארץ-הקודש וכן לאותם שיצאו מארץ-היא (בריה"מ) - יהיה כן מכאן ולהבא באופן שיעלה הפורץ לפניהם - שייצאו בהמון, וכמדובר כמה פעמים, בנערינו ובזקנינו ובבנותינו, ובשמחה ובטוב לבב, והם ירצו, כלומר ירחיבו את כפר-חב"ד ראשון, וכפר-חב"ד שני...

גם באחרון-של-פסח תשל"ה (שיחות-קודש תשל"ה, כרך ב, עמ' 4) הזכיר הרבי את הכפר הנכנה והולך:

מצד "אעלה את ירושלים על ראש שמחתי" - הכוונה לארץ אשר תמיד עיני ה' אלוךך בה וישנו כפר-חב"ד וכפר-חב"ד שני...

"דוגמה חיה" לבת ישראל

הרב חפר ובית-רבקה זכו לתשובות, הנחיות וברכות מהרבי, על כל צעד ושעל:

חב"ד הראשון, הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר, על האהבה המשולשת: אהבת השם והתורה וישראל... הרעיון להקמת "כפר חב"ד שני" החל - כן, וכבר בשנת תשכ"ג (איגרות-קודש, כרך כב, עמ' שפג) הוא מתבטא:

זוהי מכמה זמן שהנני מנהל משא ומתן בענין זה... שלפי תכניתי שהצעתי עוד מלפני שנתיים ויותר...

הבדלה אך לא פירוד

כשהציעו לפני הרבי רעיון להקמת 'כפר נוער' הגיב (איגרות-קודש, כרך כג, עמ' תטו): "מעלה באופן הראשון שזוהו קרוב יותר למעשה". הדברים כווננו להקמת בית-רבקה.

קווים ברורים יותר מתווה הרבי לפני מר שז"ר - אשר בתור אחד ממי שנטלו חלק בייסוד כפר-חב"ד א' נתבקש לזכות ולהשתתף "בשמחת יסוד כפר-חב"ד שני והקמתו וגמרו ועד לאופן שיהיה בהתרחבות ובהתפשטות" (איגרות-קודש, כרך כד, עמ' סד). באיגרת ארוכה מפסח שני תשכ"ו (שם עמ' קכו) מזכיר הרבי שהדבר כבר עלה באחד מביקוריו של מר שז"ר אצלו:

שמוסדות החינוך לבנות ומוסדות החינוך לבנים הנמצאים כעת בכפר-חב"ד... ייצאו במקומות נפרדים, הבנים בכפר-חב"ד העכשווי והבנות בכפר-חב"ד השני.

...צריך כפר חב"ד שני להיות מובדל מהראשון, שלא יהיה גובל אותם, אבל ריחוק מקום האמור יהיה כזה שרק יבדיל ולא יפריד, שיוכלו לבקר איש את רעהו גם ביום השבת.

שכפר חב"ד השני יהיה מתוכנן מעיקרו להיות מיוחד בעיקר בשביל בני הדור הצעיר... למוסדות החינוך לבנות ונערות...

"איני ישן בלילות"

הרה"ח הרב שמואל שיחי' חפר שמע את הרעיון מהרבי כבר בחודש תשרי תשכ"א ב'יחידות' (מתוך

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacnth 3-9250

חזן מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין נ. י.

ב

במענה לשאלותיו: (1) לפלא הקס"ד דנסיעתו לחו"ל-בה בשעה שחדשים לבקרים מהחדשות בעיות בעניני כחב"ד שני, בסמינר וכו'. וגם הבעיות הקודמת באמצע הטיפול בהן.

(2) גיוס כספים בחו"ל - מובן שצ"ל איזו חכמית (עכ"פ לערך) לפני הנסיעה ואז - התחלת פעולות הכנה (או התדברות עכ"פ עם אנשים בחו"ל) קודם להתחלת הנסיעה.

(3) הנצחת קהלה כו' - לע"ע לא מצאתי איזה מקור לנוהג כזה או כע"ב בדחז"ל או במנהגי רז"ל, וככל האפשרי נזהר הנני ב"לא תוסיף" בכיו"ב, ובפרט בענינים שבפרסום רב ושיש בהם דורא צפצפצצא זמממא - שאז עלול ביותר שיהפכו ל"מצות עקריות" ועד שדוהים ומבטלים מפניהם מצות וכו' וד"ל. אלא - באם אמצא מקור להנ"ל - אחבונן בזה עוה"פ.

(4) התכנית להארכת שנות הלימוד בסמינר ה"ז ענין שמשדד החינוך יחליט בזה - ואיך שיהליט מובן שכן יעשה. פיצול הניהול באופן רשמי ורק כלפי חוץ בלבד - יתייעץ על אחר איך לסדרו.

(5) ז"ע נחשב מכתבו שלאחרי הנ"ל ותוכנו - שכאלו אני אינני שבע רצון וכו' וכן הוא איננו שבע רצון וכו' מחוסר העזר מפ' ופ' וכו' ולכן עיפה נפשו וכו' - והנה בנוגע למצב רוחי ורצוני - בכיו"ב כבר כתבתי לכמה שאין להפשי כוונות כמוסות ופפרושים ע"ד הסוד ורזי דרזין במכתבי - שהרי כותב אני בפי' ובגלוי, ובנוגע אליו - כלך מדרך זו בהחלט ולגמרי, וינסית מהוך שמחה וט"ל בעניני בית רבקה לכל מחלקותי, ועד"ז בהנוגע לכחב"ד שני וה' יצליחו לבש"ט.

(6) בעת רצון יזכירום עה"צ הק" - לענין האישי שכוחו, ויה"ר שגם בזה יבש"ט בקרוב.

קטע מאיגרת שקיבל הרב שמואל חפר מהרבי ובה תשובות מפורטות על שורה של שאלות שהפנה לרבי

"מעוניינים בקירוב"

בשנת תשכ"א כתב הרב חפר לרבי על תעמולה והתנגדות מצד חוגים חרדיים לחינוך חב"ד ומוסדותיו. להלן התייחסויות הרבי לנושא, ונקודת הדברים - ניסיונות להידברות:

כ"ה באדר תשכ"א:

מ[ה] ש[כ]תב[ע] ע[ל] ד[בר] התנגדות מחוגי האגודה - לפלא ומכבר כתבתי לכ[מה] וכ[מה] מאנ"ש, שבכגון דא יפנו להרב מנחם שי' פרוש, שהציע מכבר שבאם יש טענות וכין[צא] ב[זה] - יביאו העניין לפניו ויברר וישתדל וכו'.

כ"ח בניסן ה'תשכ"א:

לכתבו כ[מה] פ[ע]עמ[ים] ע[ל] ד[בר] התעמולה העויינת כו' - כתבתי זה מכבר שהרה"ח כו' וכו' הר[ב] י[צחק] מ[איר] שי' לעוין והר' מנחם שי'

"להקים דור בנות שתהיינה לגאון ולתפארת חב"ד ובמשך הזמן בונות בתים בישראל בניינים עדי עד" - כך מאחל הרבי (בשנת תשט"ז - איגרות קודש, כרך יג, עמ' קפג).

"יהי רצון שכל אחת ואחת מתלמידות הסמינר 'בית רבקה' תהיה דוגמא חיה כיצד צריכה להיות כל בת ישראל הראויה לשמה, בת שרה רבקה רחל ולאה" - איחל הרבי בשנת תשכ"ג (ליקוטי שיחות, כרך לה, עמ' 273).

[יצויין כי באיגרות רבות מהשנים הראשונות - ראה לדוגמא איגרת מ"ב באייר תשט"ו (נדפסת בשלימות ב'מענה מלך' חלק שני עמ' 24-25) - מזכיר הרבי 'כפר-חב"ד שני' וכוונתו היא לשיכון חדש שנבנה בכפר-חב"ד הראשון].

דוגמא מפעולות יחידים ממש הר"ר [חיים-
שאו] ברוק שי' ברא[שון] לצ[יון], סלונים [הרב
עזריאל-זעליג] בירו[שלים] ת"ו, זילברשטרם
[=הרב אהרון-מרדכי] שי' שם [בירושלים], וולף
שי' [הרב אפרים] בלוד, חפר [הרב שמואל] בכפר,
איידלקופ [הרב יונה] שי' שם ועוד) וכהנ"ל - לא
חיכו להתמנות פעם אחר פעם "ולזריקות" וכו'.

"ממלכת נשים"

ולסיום, התבטאות נדירה של הרבי, באחת
ה'יחידויות' הרבות שזכה להן הרב חפר ('פנימה'
שם, עמ' 20):
איך וויל אַז איר זאָלט מיר אויסבויען אַ ממלכת
נשים בארץ הקודש (=רצוני כי תבנה לי ממלכת
נשים בארץ הקודש).

פרוש אמרו לי כ[מה] פ[עמים] שנפסקה ולא
תחזור וכו'. באם ידוע ההיפך - מובן שעליהם
לפנות בזה להנ"ל, וברשותם לומר שעושים זה ע[ל]
פ[י] הצעתו.

ימי הגאולה, יב־יג בתמוז ה'תשכ"א:

כתבי לדבר עם ראשי אגוד[ת] י[שראל] כו'
- בתקפו עומד, כיוון שעתה הם מעוניינים בקירוב
ולא לחפש אמתלאות.

"יחידים ממש"

בחודש אדר ראשון תשכ"ה (איגרות-קודש,
כרך כג, עמ' שמז) כותב הרבי מענה נרחב לאחד
העסקנים, ובין השאר קובע:
דבר הפשוט ש[ל] הנ[זכר] ל[עיל] דורש עבודה
מסודרת ואז אין גבול להתפשטות האפשרית.
וכאן מציין הרבי:

פרשת משפטים

כי תקנה עבד עברי (כא,ב)

מדוע נבחר הדין של עבד עברי להיות הציווי הראשון בתורה לאחר מתן-תורה בהר סיני?
אלא הסיבה שרוצעים את אוזנו של עבד עברי לאחר שעבד שש שנים, היא, כפירוש רש"י (פסוק ו),
"אוזן זו ששמעה על הר סיני כי לי בני-ישראל עבדים" (או: "אוזן זו ששמעה על הר סיני לא תגנוב")
- תירצע.
נמצא מזה, שבעבד העברי ניכר (אפילו בגופו הגשמי), הקשר שלו עם מעמד הר-סיני. לכן פתחה התורה
בדיני עבד עברי.

(ליקוטי שיחות, כרך טז, עמ' 256)

שש שנים יעבוד ובשביעית יצא לחופשי חנם (כא,ב)

"שש שנים" - רמז לשית אלפי שנין דהווי עלמא,
"יעבוד" - במשך זמן זה, דהיינו בעולם הזה דווקא, ניתנת לנו הזדמנות לעבוד את ה' על-ידי לימוד
תורה וקיום מצוות. ועל-ידי עבודה זו,
"ובשביעית" - באלף השביעי,
"יצא לחופשי חנם" - נשתחרר ונהיה חופשיים מכל ההעלמות וההסתרים בעולם, ונזכה לגילויים
הנעלים דלעתיד-לבוא.

(משיחת מוצאי שבת קודש פרשת משפטים ה'תשל"ח)

וכי יזיד איש על רעהו... מעם מזבחי תיקחנו למות (כא,ד)

בגמרא (יומא פה,א) נאמר: "מעם מזבחי ולא מעל מזבחי (שאם התחיל לעבוד במקדש אינו נלקח לדין
עד שישלם את עבודתו)... לא שנו אלא להמית, אבל להחיות, אפילו מעל מזבחי" - שאם ידע ללמד זכות
על אדם שנידון בבית-דין להריגה, לוקחים אותו גם באמצע עבודתו, כי פיקוח-נפש דוחה גם את עבודת
בית-המקדש.

מכאן הוראה נפלאה בכל הנוגע לעבודת הפצת היהדות. כשם שאפילו כוהן גדול העובד ביום-הכיפורים
בקודש-הקודשים, חייב להפסיק את עבודתו לצורך פיקוח-נפש של יהודי שני, כן הוא גם בפיקוח-נפש
רוחני. יש להפסיק ולדחות גם דברים נעלים ביותר כדי להציל יהודים הצלה רוחנית.
והדברים הם גם בקשה ותביעה כלפי מעלה - "אלוקיכם כוהן הוא" (סנהדרין לט,א) ועליו לדחות הכול,
כביכול, ולעסוק בהצלתם של ישראל.

(משיחת שבת קודש פרשת משפטים ה'תשמ"ה. התוועדות תשמ"ה כרך ב, עמ' 1264)

על כל דבר פשע, על שור, על חמור, על שה, על שלמה, על כל אבידה (כב,ח)

"על כל דבר" - הסיבה לכל דבר בלתי־רצוי (חטאים וכו'), היא, "פשע" - ראשי תיבות פריקות של עול. ומאין באה לנשמה פריקת־עול זו? ממשיך הכתוב ואומר, "על שור" - זהו היצר־הרע, ששורשו מ"פני שור" שבמרכבה; "על חמור" - "חמור" רומז לקרירות, כמאמר רז"ל (שבת נג) "חמרא - אפילו בתקופת תמוז קרירא לה". ובנידון־דין הכוונה לקרירות בעסק התורה והמצוות, הוא מקרר את ה"שמש הוי"; "על שה" - הוא ענין "שה פזורה", היינו שהאדם מתאוה לכול; הכול הוא רוצה והכול הוא "צריך"; "על שלמה" - כשאדם פוגם בלבושי הנפש שלו - מחשבה, דיבור ומעשה; "על כל אבידה" - על־ידי זה מאבד האדם את הכול ואינו חש עד היכן הגיעה שפלותו הרוחנית.
(כתר־שם־טוב, דף ח, עמ' ב)

שמוע אשמע צעקתו (כב,כב)

כאן נאמר שמיעה כפולה - "שמוע אשמע", ואילו להלן (פסוק כו) הוא אומר, "והיה כי יצעק אלי ושמעתי", שמיעה אחת בלבד. מה ההבדל? אלא: שני הכתובים רומזים לשלוש התפילות - ערבית, שחרית ומנחה. הפסוק "כי יצעק אלי ושמעתי", רומז לתפילת הלילה - ערבית, ולכן נזכר בו "שמיעה" אחת בלבד. ואילו כאן ("שמוע אשמע צעקתו") רומז לתפילות היום שהן שתיים: שחרית ומנחה ולכן נזכרה בו "שמיעה" פעמיים.
(ליקוטי לוי־יצחק, חלק א, עמ' קלו)

אם כסף תלוה (כב,כד)

כסף - (מלשון כוסף, תשוקה וגעגועים) רומז לנשמה הנכספת תמיד להתעלות מעלה מעלה. "אם כסף תלווה" - ה"כסף", כלומר הנשמה, נתונה לאדם בתורת הלוואה לתקופה מסוימת, כנאמר (תהילים קלט, טז), "ימים יוצרו". לכל אדם יש קצבה של ימים ושנים כמה יחיה בעולם־הזה. על האדם לנצל אפוא כדבעי כל יום מן הימים שניתנו לו ב"הלוואה".
(היום־יום, ח"י ניסן, עמ' מז)

את עמי, את העני עמך (כב,כד)

את עמי: ...הווי מסתכל בעצמך כאילו אתה עני (רש"י)

על־ידי העבודה באופן של "העני" - התבטלות והכנעה להקב"ה ("תפילה לעני כי יעטוף") - נעשה האדם "כלי" לבחינת "כי עמך מקור חיים" (תהילים לו).
(ספר המאמרים תרכ"ז, עמ' קלג)

"כאילו הם עוסקים בבניין הבית"

על-פי הוראת הרבי, להוסיף לשיעורי החת"ת של ימים אלו
 "מפירושי חז"ל בתורה שבעל-פה (על-כל-פנים מאמר ופירוש
 אחד של פסוק אחד), כפי שנלקטו כבר בספרים" - הננו מביאים
 כאן לקט כזה, לימי השבוע הבא עלינו לטובה

יום ראשון

דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה (כה,ב)

זה שאמר הכתוב "כי לקח טוב נתתי לכם תורתנו אל תעזובו". לקח טוב - בנוהג שבעולם, שני פרגמטוטין (סוחרים) שהיו במדינה, זה לוקח מטכסא (משי) וזה לוקח אילוסירקא (לבוש מעוטר בזהב). עמדו זה עם זה. אמר אחד לחברו, מבקש אתה להחליף? אמר ליה, הן. החליפו זה עם זה. זה נותן מטכסין ולוקח אילוסירקא. נמצא ביד זה דבר אחד וביד זה דבר אחד. אבל התורה אינו כן - זה שונה סדר זרעים וזה שונה סדר נזיקין. עמדו שניהם זה עם זה. אמר אחד לחברו, השנה לי סדר זרעים ואני אשנה לך סדר נזיקין. נמצא ביד זה שניים וביד זה שניים. יש מקח גדול מזה? הווי, "כי לקח טוב וגו'".

(מדרש תנחומא)

יום שני

ונועדתי לך שם ודיברתי אתך מעל הכפורת מבין שני הכרובים (כה,כב)

ההוא דהוה קאמר ואזיל: כי רחימתין הוה עזיזא אפותיא דספסירא שכיבן השתא דלא עזיזא רחימתין פוריא בר שיתין גרמידי לא סגי לך (=כשאהבתנו הייתה עזה, היינו יושנים על עובי הסיף, עכשיו שאין אהבתנו עזה אף מיטה ברוחב שישים אמה אינה מספקת לנו"). אמר רב הונא, קראי כתיבי (=רעיון זה מצוי בכתוב) - מעיקרא כתיב (שמות כה) "ונועדתי לך שם ודיברתי אתך מעל הכפורת", ותניא, ארון תשעה וכפורת טפח, הרי כאן עשרה; וכתיב (מלכים א ו), "והבית אשר בנה המלך שלמה לה' שישים אמה אורכו ועשרים רוחבו ושלושים אמה קומתו". ולבסוף כתיב (ישעיהו טו), "כה אמר ה' השמים כיסאי והארץ הדום גלילי איזה בית אשר תבנו לי וגו'".

(סנהדרין ז,א)

יום שלישי

ועשית מנורת זהב טהור (כה, לא)

תנו רבנן: עשר מנורות עשה שלמה שנאמר, "ויעש את מנורת הזהב עשר כמשפטם ויתן בהיכל חמש מימין וחמש משמאל". ואם תאמר, חמש מימין הפתח וחמש משמאל הפתח, אם-כן, מצינו מנורה בצפון והתורה אמרה "ואת המנורה נוכח השולחן". אלא, של משה באמצע וחמש מימינה וחמש משמאלה. עשר מנורות עשה שלמה ולא היו מדליקים אלא על של משה שנאמר (דה"ב יג), "ומנורת הזהב ונרותיה לבער בערב בערב". ר' אלעזר בן (שמעון) ושמעון אומר, על כולן היו מדליקין שנאמר (דה"ב ד), "ואת המנורות ונרותיהם לבערם כמשפט לפני הדביר זהב סגור".

(מנחות צח)

יום רביעי

ועשית את הקרשים למשכן עצי שיטים עומדים (כו, טו)

תניא: "עצי שיטים עומדים" - שעומדים דרך גדילתן. דבר אחר, שמעמידן (את) ציפויין. דבר אחר, שלא תאמר, אבד סברן, בטל סיכויין, תלמוד לומר, "עומדים" - קיימין לעולם ולעולמי עולמים. כל המצוות כולן אין אדם יוצא בהן אלא דרך גדילתן, שנאמר, "עצי שיטים עומדים".

(יזמא עב)

יום חמישי

ועשית פרוכת תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה חושב (כו, לא)

היה אורג את הפרוכת עשר אמות על עשר ועושה בה ארבע חוברין (לולאות). ותולה אורכה באונקלות שעל גבי העמודים, שנאמר, "ונתת את הפרוכת תחת הקרסים והבאת שמה מבית לפרוכת את ארון העדות". ושם היה נתון צנצנת המן וצלוחית של שמן המשחה ומקלו של אהרון שקדיה ופרחיה (ובגדי כוהנים ובגדי כוהן גדול) ושם היה נכנס אהרון ארבעה פעמים ביום - כיפורים.

(ברייא דמלאכת המשכן)

יום שישי

ועשית את המזבחה... וציפית אותו נחושת (כז, א-ב)

אמר רבי יהודה בר שלום: אמר משה לפני הקדוש-ברוך-הוא, ריבון העולמים, אמרת לי לעשות מזבח עצי שיטים ולצפותו נחושת, ואמרת לי, "אש תמיד תוקד על המזבח"; אין האש מעברת (את) אותו ציפוי ושורפת האש?! אמר לו הקדוש-ברוך-הוא למשה, משה, המידות האלו הן אצלכם, שמא אצלי?! הסתכל במלאכים שהם אש לוהט, וכמה אוצרות שלג וברד יש לי, שנאמר (איוב לח, כב), "הבאת אל אוצרות שלג ואוצרות ברד תראה" וכן הוא אומר (תהילים קד, ג), "המקרה במים עליותיו" ואין המים מכבים את האש ולא האש שורפת את המים.

(מדרש תנחומא)

הלכות ומנהגי חב"ד

שבת פרשת משפטים / שקלים¹ כ"ט בשבט, מברכים החודש וערב ראש-חודש אדר

השכם בבוקר² - אמירת תהילים בציבור³. אחר-כך לומדים בציבור במשך כשעה מאמר חסידות שיהיה מוכן לכולם, ואחר-כך התפילה⁴.
[כמה ממנהגי שבת-מברכים פורטו לאחרונה בגיליונות תרל"ט, תרנ"א].

רצוי לגלול את ספר-התורה השני לפרשת שקלים לפני תפילת שחרית, כדי למנוע 'שירחא דציבורא'⁵. פותחים את הארון, ומוציאים שני ספר-תורה. לאחר שמגיעים לבימה, ניתן למסור גם לקטן החזיק ספר.

קריאת התורה⁶: בספר הראשון קוראים לשבעה

1) מנהיג קריאת התורה (שהופיעו במשך השנים כשהם משולבים בתוך מנהיג שבת ז) - יופיעו אי"ה באחד הגיליון הקרובים.

2) בשיחת ש"פ קורח, מברכים-החודש תמוז ה'תשמ"א סי"א (שיחות-קדש תשמ"א ח"ג עמ' 760), מזכיר הרבי 'טענות' שיש לאנשים שונים אודות תקנות כ"ק אדמו"ר מהרי"צ בקשר לשבת מברכים: "לשם מה עליו למעט משנתו, ולהתעורר שעה או שעה וחצי (=כמה שנמשך זמן אמירת תהילים שלו) מוקדם יותר [מבכל שבת]!".

3) הפסוקים הנדפסים לאומרים לפני ואחרי התהילים, אין מנהגו לאומרים, ובפרט לפני התהילים שלאחרי התפילה (ראה מענה הרבי בנדון משמעותו, 'התקשרות' גיליון תפד עמ' 17). לגבי 'יהי רצון', הרבי לא נהג לאומרו אחר כל ספר (גם כשאמרו קדיש בינתיים), אך י"א שאמרו בפעם אחת בסוף התהילים (וראה מה שהציע הרבי לחולה, שיאמר "את כל התהילים... בלי הפסק, היינו גם בלא אמירת 'יהי רצון' כ"א אחרי כל הספרים" - אג"ק ח"ה עמ' קפא), כמובן בשינויים המתחייבים.

4) ספר-המנהגים עמ' 30.

5) לוח דבר-בעתו.

6) ע"פ לוח כולל-חב"ד.

עולים בפרשת השבוע - משפטים, לאחר-מכן מניחים את הספר השני על הבימה (ונשאר על הבימה עד הקריאה בו)⁷ ואומרים חצי קדיש. הגבהה וגלילה. בספר השני קוראים למפטיר פרשת 'שקלים' - מתחילת פרשת כ"תשיא עד 'לכפר על נפשותיכם' (שמות ל, יא-טז). הגבהה וגלילה.

אם יש רק ספר-תורה אחד, אזי לאחר חצי קדיש אין מגביהים אלא גוללים לפרשת שקלים. ומגביהים וגוללים רק לאחר גמר כל הקריאות, דהיינו לאחר מפטיר.

הפטרה: 'ויכרות יהודע... לכוהנים יהיו' (מלכים ב, יא, יז-יב, ז), ומוסיפים פסוק ראשון ואחרון של הפטרת 'מחר חודש' (שמואל-א, כ.ח. מב)⁸.

אם קרא את הפטרת השבוע או כל הפטרה אחרת, קורא אחריה הפטרת פרשת שקלים 'ויכרות יהודע', ואם נזכר אחר הברכות - קורא אותה בלא ברכה⁹.

המולד: יום שבת-קודש, בשעה 11:17 ו-11 חלקים.

מברכים החודש: ראש חודש אדר ביום הראשון וביום השני¹⁰.

אין אומרים 'אב הרחמים'¹¹.

7) רמ"א סו"ס קמו. שערי-אפרים שער י סי"ב. י"א שהרבי הקפיד להניח את הס"ת השני מימין הראשון דווקא.

8) לוח כולל-חב"ד, וכ"מ בספר המנהגים עמ' 33.

9) לוח כולל-חב"ד, ש"פ מקץ.

10) תיבת 'מחר' אומרים רק כשמברכים ר"ח לימי שבת וראשון, כדי לשלול את יום הראשון הקרוב (כך מסר הרה"ח ר"מ שוסטערמאן ז"ל, הבעל-קורא אצל הרבי).

11) לוח כולל-חב"ד. אע"פ שלגבי ד' פרשיות לא הזכיר אדמוה"ז בשולחנו ובסידורו שאין אומרים בהן 'אב הרחמים', ואדרבה - מפורש בלוח 'היום-יום' לש"פ זכור ופרה שאומרים 'אב הרחמים', וראה קצות-השולחן סי' פג בבדי-השולחן סוף ס"ק יג (הדעות בזה הובאו במשנ"ב סו"ס תרפ"ה), מ"מ בשבת זו (וכן בפרשת החודש) שהיא שבת מברכים (או ר"ח) אין אומרים אב הרחמים, כמובן.

כשהיה הרבי ש"ץ, נטל בעצמו את הספר-תורה ואמר 'הללו'¹².

התוועדות בבית-הכנסת¹³.

"משנכנס אדר מרבין בשמחה"¹⁴ - כולל גם שבת מברכים אדר, שבו מתחילה כבר ה'כניסה' דחודש אדר, ועד להמשכת הברכה בכל החודש¹⁵. מנחה: אין אומרים 'צדקתך'¹⁶.

יום ראשון

ל' בשבט, א' דראש-חודש

אמנהגי ראש-חודש פורטו לאחרונה בהתקשרות, בגיליונות תרל"ט, תרמ"ג, תרנ"ב. כמה דרגות בשמחה:

(א) עבדו את ה' בשמחה: שמחה זו היא מכוסה בעבודה וטפלה אליה. שהרי העיקר הוא העבודה, אלא שהעבודה צריכה להיות בשמחה.

(ב) מועדים לשמחה: ביום-טוב השמחה גלויה, והשמחה עצמה היא מצווה ודבר עיקרי. אבל מכל-מקום השמחה היא שמחת החג - בעניין של מצווה¹⁷.

(ג) משנכנס אדר מרבין בשמחה: שמחה זו אינה מסובכת בסיבת איזה דבר-מצווה, כי אם מרבין בשמחה, איזה שמחה שתהיה, גם שמחה בענייני

הרשות¹⁸, כי העיקר היא השמחה. (ד) שמחת פורים: "חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע". אינו מרגיש כלל לא רק את סיבת השמחה כי אם גם [את] השמחה עצמה. הוא שקוע כל כך בהשמחה עד שאינו מרגישה כלל¹⁹. ערבית: "יעלה ויבוא" (אין מפסיקים לפני שמונה-עשרה להכריז, אבל טופחים על השולחן כדי להזכיר זאת לציבור).

התוועדות: רגילים היו אנ"ש להתוועד פעמיים בשנה, בי' ובי"ט בכסלו. ומאז שנוסדה ישיבת תומכי-תמימים, היתה הוראת אדמו"ר מהורש"ב נ"ע לסדר בכל ראש-חודש התוועדות עם התלמידים, ומזמן לזמן נתפשט הסדר גם במקומות אחרים²⁰.

דבר נכון ביותר, שבכל ראש-חודש²¹ יתאספו יהודים בכל מקום ומקום, בכל קהילה ובית-כנסת²² להתוועדות²³, להגיד דברי תורה, לומר "לחיים", "לחיים ולברכה", לברך איש את רעהו בכל הברכות

18 נמוקי או"ח סי' תרפו בסופו, ליקוטי-שיחות כרך ט"ז עמ' 345.

19 כל העניין - ליקוטי-שיחות כרך ד' עמ' 1274.

20 אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ז עמ' שכד, עיי"ש.

21 ראה גם שיחות-קודש תשי"ג עמ' 276.

22 בלוח 'היום יום' ל' ניסן, שהתוועדות דראש חודש צריכות להתקיים בבית-הכנסת.

23 לדינא נפק שאסור להתענות בראש-חודש (שו"ע ר"ס תיח) אבל אין חיוב לאכול פת דווקא (שו"ע אדמו"ה"ז סי' קפח סי"ז).

סעודת ראש חודש: ראה 'דיני ומנהגי ראש חודש - חב"ד' פ"ה, שמקורה מקרא מלא (שמואל"א כה, יח. רש"י ורד"ק שם) ובשו"ע ניתן לה סימן מיוחד - סי' תיט, בו נפק שמצווה להרבות בה, וטעמיה: (א) מפני כבוד היום, שהוא כפרה לישראל. (ב) כדי שנוכר תפלת המוספין ושהיום אסור בעשיית מלאכה לנשים, והוא יום-טוב אף לאנשים. (ג) זכר לסעודה שעושין לעדי הלבנה בזמן שהיו מקדשין על-פי הראייה (ארחות-חיים הל' ראש חודש בתחילתו. כל"ב וסמ"ג). ומאהארונים שם: שטוב להדר לאכול פת (ראה סי' תרצ"ז עמ' 148), ושעודה זו היא ביום ולא בלילה.

בטור שם הביא מפסיקתא דרב כהנא שגם על סעודת ראש-חודש אמרו ש"כל מוונותיו של אדם קצובין לו מראש-השנה... חוץ ממה שמוציא בשבתות וימים טובים וראשי חודשים... אם מוסיף, מוסיפין לו", והובא בט"ז. ובבית-יוסף פירש, שמה שלא נזכר 'ראש חודש' במימרא זו (שהובאה להלכה גם בשו"ע אדמו"ה"ז סי' רמב ס"ג והל' תלמוד-תורה פ"א ה"ז) בגמרא, יש לומר שבכלל יום טוב הוא.

12 הרה"ח הרב שמעון שיחי' יעקובוביץ תלה על הקיר בביהכ"נ חב"ד בירושלים ת"ו ליקוט של כמה ממנהיגיו (לפני עריכת ספר-המנהגים. נדפסו בשלימותם בהתקשרות' גיליון רי"ב), ומהם (אות טז): "הכנסתה [של הס"ת] לארוה"ק ע"י המגביהה, המחזיקה אז" כפי שראה שהקפידו בשעתו בישיבה אצל הרה"ג הרה"ח רח"ש ברוק ע"ה. אולם הרבי, בהגיהו את הרשימה האמורה, מחק את כל המנהג וציין לפניו "!".

בסידור כתוב: "ואומר הש"ץ: 'הללו'" (וע' מ"ש בס' כל"ב - הובא בא"ר רפד, יד ובכ"ה-חיים שם, מד, אבל לא בשו"ע רבנו שם - ש'הללו' שייך לבעל-השחרית). ומאחר שהרבי עצמו נהר - בזה (בדבר שנהג רבנים כדי "להוציא את הרבים"), וגם שלל בהגתו את הנהוג כנ"ל, צ"ע מדוע אין אנ"ש נוהרין בזה. ואולי הכוונה בהגהה, שאין קפידא מי יקח את הספר.

13 היום-יום, ל' ניסן.

14 תוענת כט, א.

15 ספר-השיחות תשמ"ט ח"א עמ' 303 הערה 112. ספר- השיחות תש"נ ח"א עמ' 309 סוף סעיף י'. וראה להלן בפנים הלוח בראש-חודש בקשר לסוג השמחה.

16 לוח כולל-חב"ד.

17 ראה ספר-המנהגים עמ' 38, וש"נ.

וחליצת התפילין. מזמור (כלשהו, כדי לומר הקדיש), חצי קדיש, מוסף.²⁹

אמירת ההלל כסדר התפילה חשובה יותר מאמירתו בציבור.³⁰

פרשיות מלאכת המשכן:

"מכיוון³¹ שנכנסים לשבוע דפרשת תרומה (החל מהקריאה במנחת שבת), ולאחר־יזה פרשת תצווה³², שבפרשיות אלו³³ נתבארו כל פרטי הציוויים דמעשה המשכן, כלי המשכן, בגדי כהונה וכו' - כדאי ונכון ביותר שנוסף על לימוד חלק הפרשה בכל יום (עם פירוש רש"י) בשיעורי חת"ת, יוסיפו וילמדו גם מפירושי חז"ל בתורה שבעל־פה³⁴ (על-כל-פנים

נדפסה ההוראה גם כשמניחים רק שני זוגות תפילין, ולא מסתבר שה'זכירות' שהן בגדר 'מצווה' ולא 'תורה' [וגם אומרים בהם חזאי פסוקים עם שמות השם **כתב־מלה**, ראה התקשרות גליון רעח עמ' 17. ובפרט שהכוונה בהן לתוכן הפסוקים ולא ללשונם, אג"ק כר"ך יב ס"ע ג] ייכללו בהוראה (היוס-יום א טבת, ספר־המנהגים עמ' 36) **השיעורים** לומדים אחר סיום כל התפילה" ויאמרו ללא תפילין כבשת ויר"ט.

29) בפרמ"ג (סי' לד, משבצות סוף ס"ק ב) כתב שאין לקפל התפילין בשעת חזרת הש"ץ (כיוון **שלמעשה** אין מאזינים לש"ץ אז - ראה בשר"ע אדמוה"ז סי' קכד ס"ו וס"ז). וא"כ - כש"כ בשעת קדיש (שאו אסור **מדינא** אפילו להרהר בד"ת, פר"ח סו"ס סח) וקדושה (ראה שו"ע אדמוה"ז סי' נו ס"ז).

שכח לחלוץ התפילין והחל להתפלל בהן מוסף, כ' במשנה ברורה (סי' כה ס"ק סא) שלא יחלצן באמצע שמו"ע, כיוון שהחליצה אינה אלא מנהג. ובכ"ף החיים (שם ס"ק צח) מזכיר רק שיצא בדיעבד.

שמע קדושת 'תת' מהש"ץ ועודנו בתפילת שחרית - יכסה התפילין-שלא־ראש ויענה (מ'מספ' לכל המחנות' סי' כה סוף ס"ק קלו, ובלקט־הקמח החדש שם ס"ק קה, ואין נוהגין כפר"ח סי' תכג שכתב לחלצן או להזיז תש"ר ממקומן ולחצוץ בין ידו לתש"י).

30) בשנים הראשונות סיפר הרה"ח רי"ל שיחי' גרונו בשם הרבי בשם אדמו"ר מהור"י"צ בשם אדמו"ר מהור"ש"ב, שאין לומר הלל שלא כסדר התפילה, כי אח"כ כשיתפלל שמו"ע ללא הלל, יהא זה כמו 'אן אלטן געבאקענעם בולקען' [חלה ישנה שנאפתה מזמן]. וראה כ"ף החיים סי' תכג ס"ק לח, והמובא ב'התקשרות' גיליון תלב בלוח השבוע הערה 1.

31) ספר־השיחות תשמ"ט ח"א עמ' 252 וכן שלוש ההערות הבאות. וראה הערה 86 שם.

32) "וכן בהתחלה פרשת תשא - הציווי דעשיית כיוור וכנו, ומעשה הקטורת".

33) "משא"כ בפרשיות ויקהל־פקודי - שחזור ונשנה בנוגע להעשייה בפועל".

34) "נוסף על פירוש רש"י, **פשוטו** של מקרא - גם הלימוד על־דרך הדרש וכו'".

הטובות ולקבל ביחד החלטות טובות בענייני תורה ומצוות, ומתוך שמחה וטוב לבב, התוועדות של שמחה, וכפסק דין הרמ"א²⁴ "וטוב לב משתה תמיד". וכדאי לקשר את ההתוועדות ואת שיעורי התורה ברכים (בימות החול) גם עם נתינת הצדקה, שיש בה סגולה מיוחדת, ש"גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה"²⁵.

שחרית: "יעלה ויבוא". חצי הלל²⁶. "ואברהם זקן... זכריה... ג' פעמים. קדישת־תקבל. שיר־של־יום, הושיענו, ברכי נפשי, קדיש יתום.

קריאת התורה. אשרי, ובא לציון ה'ש"ץ לא יסיימו בקול, יהללו. הכנסת ספר־תורה. חליצת התפילין. הנחת תפילין דרבנרתם²⁷, קריאת־שמע, פרשיות: 'קדש' 'והיה כי יביאך', שש זכירות²⁸

24) בהג"ה שבסוף השו"ע אורח־חיים.

25) כל העניין - מספר־השיחות ה'תש"נ ח"ב עמ' 539. ולהעיר מהמובא בס' 'דיני ומנהגי ר"ח - חב"ד' ס"ע עז, שמנהג ישראל להרבות בנתינת צדקה בראש־חודש.

26) ההוראה בסידור אדמוה"ז היא: 'ובימים שאין גומרים את ההלל, יש לנהוג שהש"ץ לבדו יברך בתחילה ובסוף, והקהל יענו אמן ויצאו בברכתו'. הנהגים כך, צריכים לוודא מראש שהש"ץ יאמר בקול את כל ברכת "יהללך" ולא רק את סיומה "ברוך... בתשבחות" (ע"פ הרי"ף [ברכות פ"ז, בדפי הרי"ף לד, א. וראה בשר"ת מנחת שלמה ח"א סי' כ] שאין יוצאים י"ח בשמיעת חצי ברכה - הגר"ז גולדברג שליט"א בשם הגאון רבי יעקב קלעמס ז"ל, אב"ד מוסקבה, שכ"פ אדמו"ר מהור"י"צ נ"ע כתב עליו "שנים רבות עבדנו שם שכם אחד בעבודת הכלל" אג"ק ח"ט עמ' רלד, ראה גם בערכו במפתחות האג"ק ובמפתחות "תולדות חב"ד ברוסיא הסובייטית").

אולם מאז שהזכיר הרבי (שיחות־קודש תשמ"א ח"ד עמ' 322 סל"ז) את "מנהג חסידים, אז מ'כאפט אריין אויך די ברכה בחשאי", רבו הנהגים כן, לברך לפני הש"ץ, או לברך ולסיים עמו, ולא לענות אמן על ברכתו - ראה בארוכה ב'התקשרות' גיליונות: שלח עמ' 17, תמו עמ' 17, ר'תמט עמ' 19 הע' 47.

27) יש לדון אם הנחת תפילין דר"ת 'כסדר' קודם מוסף, כנדרש ע"פ הסוד (ע' כ"ף החיים סי' כה ס"ק צד ואילך), דוחה תפילה בציבור למאחר או למתפלל במניין בנוסח אחר, אף שבאות חיים ושלוש' (להרה"צ וכו' ממונקאטש, סי' כה ס"ק ב) ובלקט־הקמח החדש (שם ס"ק קז) שללו הנהגה זו.

באם לא הניחו תפילין דר"ת קודם מוסף - מפני שכחה או סיבה אחרת - יניחם אחר מוסף (משמרת־שלוש סי' ל ס"ק ג, הובא בהוספות לשו"ע אדמוה"ז ח"ג עמ' 1310 הערה 7).

28) בהיוס-יום (י"ט מנ"א) ובספר־המנהגים (עמ' 5) נזכרו "הזכירות שנדפסו בסידור" בין הדברים הנאמרים בתפילין דר"ת, כשמניחין **ארבע** זוגות תפילין; ובהערות וציונים ל'סידור עם דא"ח' (שהרבי עבר עליהן והסכים לפירסומן) עמ' 718,

בקשר למצוות ומבצעי חג הפורים, כתב הרבי:
 "אשר כל זה דורש זמן והכנה ופעולה - על-כל-
 פנים מתחיל מראש החודש"³⁹ וכן "כבכל דבר חשוב
 - צריכה להיות הכנה מבעוד מועד, על-כל-פנים
 מראש החודש"⁴⁰.

יום רביעי

ג' באדר

יום שלישי בלילה, אור ליום רביעי: אם
 צפויה עננות מוגברת, יש לקדש את הלכנה מיד
 כשאפשר⁴¹ גם אחר ג' ימים (מעת-לעת)⁴² מהמולד⁴³
 (החל מהלילה), ואין להמתין עד אחר שבעה ימים
 מהמולד⁴⁴.

הנפטר היום - היארצייט שלו בשנה מעוברת ביום ל' בשבט,
 ולא ביום ל' באדר-א'.

בת-מצווה שנולדה בשנת **תשנ"ה** שהיתה שנה מעוברת: נולדה
 בכ"ט אדר-א' - נעשית השנה בת-מצווה ביום כ"ט באדר; אבל
 אם נולדה יומיים מאוחר יותר, ביום א' באדר-ב' - נעשית בת-
 מצווה חודש מוקדם יותר, מחר, ביום א' באדר.
 לעניין **בר-מצווה** אין שאלה השנה, כי שנת **תשנ"ד** היתה שנה
 פשוטה, כשנה זו (לוח 'דבר בעתו').

39) ליקוטי-שיחות כרך יא עמ' 340.

40) ממכתב (כללי-פרטי) אדר"ח אדר תשמ"ב.

41) שערי-הכחול פרק לג ס"ק ב בשם הצמח-צדק, ובהגות כ"ק
 אדמו"ר מהורש"ב על הסידור (בסידור תו"א עמ' 489).

42) סי' תכו בפרמ"ג בא"א ס"ק יג, משנ"ב ס"ד ושעה"צ שם
 ס"ק יט, וראה המובא בס' קידוש לבנה פ"ג ס"ד.

43) לוח כולל-חב"ד הנ"ל, ע"פ מ"א ופמ"ג סו"ס תכו, סידור
 יעב"ץ ועוד.

44) שערי-הכחול פרק לג אות ב, עיי"ש בסופו, מ"א סי' תכו
 ס"ק ז. וכן בהגהת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב על זה (בסידור
 תורה-אור תשמ"ז עמ' 489) ובסופה. וראה המובא בכף-החיים
 סי' תכו ס"ק לב-לג ובס' 'דיני ומנהגי ראשי-החודש - חב"ד' פי"ב
 הע' 32.

מאמר ופירוש אחד על פסוק אחד, כפי שנלקטו
 כבר בספרים³⁵ (ואין צורך לחפש בספרים), "כשולחן
 הערוך ומוכן לאכול לפני האדם"³⁶.

ומה טוב - לתרגם (על-כל-פנים חלק מפירושים
 אלו) גם בלשון עם ועם, כדי שיהיה "כשולחן הערוך
 לפני האדם" - גם עבור אלו שלעת-עתה אינם יודעים
 ללמוד אלא בלשון עם ועם.

ומהמעלות שבזה: א) 'לחיות עם הזמן' - להוסיף
 חיות בלימוד פרשת השבוע.

ב) ועוד ועיקר - שההוספה בלימוד ענייני המשכן
 ומקדש ממהרת ומזרות עוד יותר את בניין בית-
 המקדש השלישי - לא רק "אני מעלה עליהם כאילו
 הם עוסקין בבניין הבית"³⁷, אלא בניין הבית בפועל
 ממש.

יום שני

א' באדר³⁸, ב' דראש-חודש

35) כמו 'תורה תמימה', 'תורה שלימה' וכיוצא בהם.

[ברור מכל השיחה שהכוונה רק לנושאים הללו (ורק באתם
 ימים שהם מופיעים בשיעורי חת"ת), ולא לשאר העניינים
 שבפרשיות אלו.

וצ"ע אם נכללים בזה גם המאמרים שאינם דנים **בעשיית**
 המשכן אלא **בפעולתו** (הקרבת קרבנות, קטורת וכו'), עיין בגמ'
 שבת עד, ב' ו'נקט אופה" ובפירש"י שם, דמשמע לכאורה שמה
 שקשור בפעולת המשכן, כמו אפיית לחם הפנים, אינו נכלל
 בל"ט מלאכות שבת הנלמדות **מ'מלאכת המשכן'**. מאידך,
 נאמר לגבי מלאכת הוצאה במשנה (צו, סע"א): "שכן היתה
 עבודת הלויים", בהובלת הקרשים. ואולי גם זה נכלל בבנייה.
 דיון בנושא מופיע בפתיחת ס' אגלי טל, וע"ע].

36) רש"י ר"פ משפטים.

37) מדרשת-נחומא פ' צו אות יד [ובעניין פרשיות אלו במיוחד,
 ציינו למאור ושמש ר"פ פקודי].

38) הנפטר ביום **ל' באדר-א'** בשנה מעוברת - היארצייט
 שלו בשנה פשוטה (כמו השנה) היום, ל' בשבט - אדר"ח אדר.

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחי

ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,

בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש